

Božia spravodlivosť a spasenie

Rim 10,9-10 – „*Ak ústami vyznávaš Pána Ježiša a v srdci veríš, že Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený; lebo Srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spasenie.*“

Zamyslenie nad 10. kap. listu ap. Pavla Rimanom resp. nad jej 9. a 10. veršom. Vysvetlenie je potrebné hľadať v kontexte celej 10. kap. resp. už od 9. kap. Komu bolo adresované posolstvo tohto listu a teda aj 10. kapitoly? Kresťanom zo Židov žijúcich v Ríme, ktorí mali problémy s aplikáciou ceremoniálneho zákona - požadovali zachovávanie základných požiadaviek Mojžišovho zákona. V 9. a 10. kapitole ap. Pavol píše, že Pán Boh si vyvolil Izrael za účelom zvestovania Božej pravdy do celého sveta a o tom, že Židia odmietli toto vyvolenie prijať.

Potom sa autor zameriava na príležitosti židovského národa, ktoré dostal od Ježiša Krista, kedy mohol pozitívne reagovať na láskavú ponuku spasenia, ale nestalo sa tak. Jedným z kameňov úrazu pre Židov bol fakt, že Pán Boh pripravil v osobe Ježiša Krista spasenie pre všetkých, nie len pre Židov.

Ap. Pavol v 9. a 10. kap. hovorí o troch základných pravdách týkajúcich sa spasenia:

- a) pohaniam majú Božiu spravodlivosť skrze vieru v Ježiša Krista (Rim 9,30)
- b) Židia nemajú Božiu spravodlivosť kvôli nedostatku viery v Krista (Rim 9,31)
- c) ceremoniálny zákon, *ktorému Židia verili* im nepriniesol spravodlivosť; spravodlivosť sa nedala získať ľudskými výkonmi – bol to Boží dar skrze vieru v Ježiša Krista.

Židia boli síce zapálení pre Boha – poznali Mojžišov zákon, vyučovali zákon, ale ich praktický život nebol v súlade s poznaním – nerozumeli evanjeliu.

Pán Ježiš v evanjeliu **Mt 23,3** hovorí o farizejoch a zákonníkoch – „*Robte teda a zachovávajúte všetko, čo vám hovoria, ale podľa ich skutkov nekonajte.*“ - nemali vzťah s Bohom, vieru nahradili ľudskými výkonmi, slúžili sami sebe.

Elen G. White v knihe **Kristove podobenstvá** to nazýva „bezduché zachovávanie náboženských obradov a predpisov, z ktorých si mnohé sami vymysleli“

Vo veršoch Rim 9,30-33; 10, 1-3 je spomínaná Božia spravodlivosť. V Novom biblickom slovníku (s. 888) je **Božia spravodlivosť** podávaná ako **prejav(y) Božej spravodlivosti:**

1. Božia spravodlivosť je Božou charakteristikou, ktorú Boh zadarmo dáva ľudstvu cez Krista.
2. Božia spravodlivosť je zmluva medzi Bohom a človekom, je založená na Božom charaktere, na Kristovom diele a na práci Ducha svätého.

3. Prejavy Božej spravodlivosti vnímame ako:
 - a) vernosť – Pán Boh plní svoje zaslúbenia v súlade s Božím charakterom ,
 - b) Kristovu zástupnú obeť – prejav Božej spravodlivosti k hriešnikovi tak, ako zaslúbil Adamovi a Eve v raji,
 - c) hnev - prejav Božieho odporu voči akémukoľvek hriechu, nie je to opak spravodlivosti.

Keď Pán Boh jedná milostivo k nám, nie je to kvôli našim výkonom, či spravodlivosti, ale preto že Pán Boh je milosrdný, je to podstata jeho charakteru – byť milosrdný.

Verš **Rim 10,4**. býva niekedy nesprávne pochopený - „*Koniec zákona je totiž Kristus, aby sa spravodlivosti dostalo každému veriacemu*“ Nie je dobré to chápať v zmysle, že „Kristus ukončil platnosť zákona“.

(význam výrazu „koniec zákona“ v gréčtine sa dá vyjadriť príkladom „koniec lásky“ je manželstvo)

- a) tento text treba vykladať v súlade s **Mt 5, 17-48**, kde stojí „*Nemyslite si, že som prišiel zrušiť zákon alebo prorokov. Neprišiel som zrušiť, ale naplniť.*“

Výraz „koniec zákona“ ukazuje na zámer, cieľ, zmysel.

Prečo teda Pán Boh vydal zákon, keď ho ľudia aj tak neboli schopní dodržať?

Zámerom - cieľom zákona nebolo a ani nie je spasenie, ale usvedčenie z hriechu – zákon predstavuje akési morálne „zrkadlo“. Zákon zdôvodňuje potrebu ukázať ľuďom na ich vinu – priestupok.

- b) ceremoniálny zákon, obetný systém, Židov učil, čo sa bude diať, keď príde pravá obeť, teda zákon ukazoval na Krista a to bol dôvod všetkých zvieračích obetí. - „...*aby sa spravodlivosti dostalo každému veriacemu*“, „*Kto v neho uverí bude ospravedlnený*“. Spravodlivosť je tu vo význame ospravedlnenie.

Verš Rim 10, 5-8 je citát od Mojžiša o spravodlivosti **Lev 18,5** – „*Budete zachovávať moje ustanovenia a moje príkazy. Človek, ktorý bude podľa nich konať, bude z nich žiť*“.

Tento sľub je stále platný, a ak by človek dokázal dodržať zákon, bol by pre Boha prijateľný, ale skutočnosť je iná zatiaľ sa to nikomu nepodarilo, okrem Ježiša Krista - tadiaľto cesta nevedie.

Židia sa snažili dosiahnuť spravodlivosť tým, že sa zákon snažili zachovávať vo vlastnej sile, namiesto toho, aby verili Bohu, začali v úsilí zapáčiť sa Bohu, zachovávať okrem zákona ešte aj svoje zvyky a tradície, ale ani tie najúprimnejšie ľudské snahy nemôžu nahradiť bezúhonnosť, ktorú nám Boh ponúka skrze vieru.

Vo verši Rim 10, 6. ap. Pavol píše o inej spravodlivosti, (cituje Mojžiša - Dt 30,11-14), ktorá je založená na viere – netreba ju hľadať ďaleko, je dostupná pre všetkých. Boh ju ponúka vo svojom Synovi: – „*Ale čo hovorí Písmo? **Blízko teba je slovo**, v tvojich ústach a v tvojom srdci, to je slovo viery, ktoré kážeme.*“ (Rim 10,8); „*Lebo to slovo je veľmi blízko teba: je v tvojich ústach a v tvojom srdci, aby si ho plnil.*“ (Dt 30,14).

Elen G. White v knihe Myšlienky z vrchu blahoslavenstva (55) píše – „Božia záchrana je priamo na dosah, stačí otvoriť svoje srdce dokorán a prijať Krista, bude v ňom prebývať Boh a jeho láska ho zmení na jeho obraz. Týmto Božím darom získaš spravodlivosť, ktorú požaduje zákon. Boh príde za tebou kdekoli. Stačí reagovať na jeho pozvanie a prijať dar záchrany.“

V nasledovnom verši Rim 10,9 ap. Pavol podáva jednoduchý návod, ako to uskutočniť:

„*Ak ústami vyznávaš Pána Ježiša a v srdci veríš, že *Ho Boh vzkriesil z mŕtvych, budeš spasený*;“ čiže stačí vyznávať a veriť.*

Chce to len, aby srdce a ústa boli na rovnakej vlnovej dĺžke – aby hovorili rovnako. Pán Ježiš na inom mieste hovorí „... ústa hovoria to, čím je naplnené srdce.“

Výraz *vyznávať* vtedy znamenal - povedať niečo verejne, s niečím súhlasiť. Príkladom je verejné vyznanie viery v Ježiša Krista – „*Kto mňa vyzná pred ľuďmi, toho aj ja vyznám pred svojim Otcom, ktorý je v nebesiach.*“ (Mt 10,32)

Verejným vyznaním v prvotnej cirkvi bol krst. Krstenec vyznával vieru v Ježiša Krista slovnou formulou „**Verím že Ježiš je Pán**“. Použitie výrazu Pán potvrdzovalo Ježišovo božstvo a meno „JEŽIŠ“ ho potvrdzovalo ako historickú osobnosť.

„*Uveriť vo svojom srdci*“ je vlastne paralelný výraz s „*vyznať svojimi ústami.*“ Tieto dve slovesá *vyznávať* a *veriť* vyjadrujú dvojité aspekty viery, čiže vyznanie je vonkajší prejav viery.

Parafrázovaný preklad tohto verša (9) znie: Ak vyznáš, že Ježiš je tvoj Boh a zároveň uveríš, že bol vzkriesený Bohom t.j. veríš v jeho zástupnú obeť za tvoje hriechy, nič nebráni tvojej záchrane pre Božie kráľovstvo.

Tu môže niekoho napadnúť otázka: Stačí len tak málo, netreba k tomu niečo pridať? Môže akýkoľvek veľký hriešnik na tomto stavať?

Príklad:

Dôkazom toho je aj biblický príbeh o žalárnikovi vo Filipis. Keď boli Pavel a Silas zbití, dostali sa do väzenia a do pôsobnosti spomenutého žalárnika. Aj keď mali na nohách putá, modlili sa a spievali piesne o Bohu. Odrazu nastalo zemetrasenie a dvere väzenia sa otvorili. Strach zo zemetrasenia a súdu, ktorý by čakal žalárnika, keby mu väzni ušli dozorcovi úplne premohol. Zdalo sa mu, že prichádza súdny deň, o ktorom kázali Pavel a Silas. Padol pred nimi a pýtal sa: Čo mám robiť, aby som bol spasený? Na toto zúfalé volanie dozorcovi väznice Pavel odpovedal: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom.“ (Sk 16,31) Bolo to volanie človeka v najväčšej duševnej tiesni. To, čo stačilo tomuto človekovi, aby bol zachránený pre večný život, stačí každému hriešnikovi aj dnes.

Rim 10,10 - „*lebo srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spasenie*“ (SEvP).

Rim 10,10 „*Lebo ak vo svojom srdci uveríme, získame ospravedlnenie pred Bohom, a ak svoju vieru vyznáme ústami upevníme svoje spasenie.*“ (Nádej pre každého).

Ap. Pavol v tomto texte spomína ústa a srdce kvôli svojmu citátu z 5. knihy Mojžišovej - je to spolupráca srdca a jazyka.

Bernard zo Sieny - františkánsky kňaz z 15. stor. povedal – „*Ak sa srdce nemodlí, potom sa jazyk márne namáha*“.

Božím cieľom pre každého veriaceho nie je len nebeské kráľovstvo, ktoré zaslúbil a raz nastane, ale to, aby sa Boží charakter prejavoval na každom z nás už tu a teraz – aby sme ústami i srdcom denne vyznávali, že Ježiš je mojím Pánom.

Amen